

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201950
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119201950.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcov X. R. Q., W., XX.XX.XXXX, M. F. V. XX, I. T., X. Y. Q., W., XX.X.XXXX, M. F. V. XX, I. T., X. R. Q., W., X.X.XXXX, M. F. V. XX, I. T., X. R. Q., W., XX.X.XXXX, M. F. V. XX, I. T., X. T. J., W., X.X.XXXX, F. H. W. U. XX, XXX XX, X. Y. Č., W., XX.XX.XXXX, M. F. V. XXX, I. T., všetci právne zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. JURAJ FERENČÍK, PhD., s.r.o., so sídlom Krivá ul. č. 23 v Košiciach, IČO: 51 034 336, proti žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenej JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 18.000,- eur, žalobkyni v 2. rade sumu 18.000,- eur, žalobcovi v 3. rade sumu 10.000,- eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 10.000,- eur, žalobcovi v 5. rade sumu 3.000,- eur a žalobcovi v 6. rade sumu 3.000,- eur, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcom v 1. až 6. rade každému zvlášť, trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- eur, žalobcovi v 2. rade sumu 30.000,- eur, žalobcovi v 3. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 5. rade sumu 10.000,- eur a žalobcovi v 6. rade sumu 10.000,- eur, všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobou odôvodnili tým, že dňa 30.6.2017 v čase o 00:41 hod. riadil H. T. osobné motorové vozidlo zn. V. Z., ev. Č. T.-XXXFP po ceste 1/20 v obci Q. T. T., okr. Prešov v smere od Prešova na obec Kendice, kde v kilometri 84,96 ako vodič porušil ustanovenia § 27 ods. 1 ods. 3 § 28 písm. a) c) d) zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď 50 m pred železničným priecestím SP 1608 v obci Q. jazdil rýchlosťou vyššou ako je v danom úseku cesty maximálne povolená, bezdôvodne prešiel z vozidlom do protismerného jazdného pruhu, obišiel spustenú závoru priecestného zabezpečovacieho zariadenia a napriek tomu, že sa dávala výstraha dvoma červenými striedavo prerušovanými svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia a bolo vidieť prichádzajúci vlak po železničnej trati v smere od Prešova na Kysak s vozidlom vošiel na železničné priecestie, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do ľavého boku ťažnej lokomotívy nákladného vlaku č. 45549, ktorý viedol rušňovodič U. Q., po náraze došlo k stočeniu vozidla vľavo a postupnej rotácii vľavo, počas ktorej vozidlo narazilo do pätky s nosným stĺpom, na ktorom je osadené priecestné zabezpečovacie zariadenie a následne do steny budovy „Hlásnice“ nachádzajúcej sa vľavo od koľajiska, pričom v dôsledku zrážky spolujazdec Y. Q.

utrpel ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahol, spolujazdec Y. Č. utrpel ľahké podvrtnutie hrudnej a driekovej chrbtice, ľahké pomliaždenie pravej driekovej oblasti, pomliaždenie predovnútovej plochy ľavého stehna, poškodenie zadného rohu vnútorného menisku ľavého kolena a poškodenie predného rohu vonkajšieho menisku ľavého kolena s dobou liečenia spojenou s práce neschopnosťou 2-3 mesiace a spolujazdec T. J. utrpel polytraumu pozostávajúcu zo zlomeniny II.-VI. rebra vpravo, pomliaždenia pravých pľúc, zatečenia krvi do pravej pohrudničnej dutiny, rozdrvenia pravej obličky, natrhnutia pečene, natrhnutia sleziny, zatečenia krvi do brušnej dutiny, ťažký úrazový šok z vykrvácania, zlomeniny dolného konca ľavej vretiennej kosti a poškodenia - zlomenín zubov 21,22,26 a 27 s dobou liečenia spojenou s práce neschopnosťou 6-8 týždňov. V danej veci bolo rozhodnuté Okresným súdom Prešov v trestnom konaní sp. zn. 4T/10/2018 rozsudkom zo dňa 6.4.2018 tak, že súd uznal H. T. vinným. Voči rozhodnutiu sa H. T. odvolal a vo veci tak rozhodoval Krajský súd v Prešove, ktorý pod sp. zn. 5To/28/2018 vydal Rozsudok zo dňa 24.10.2018, ktorým zrušil výrok o treste v rozsudku okresného súdu a uložil H. T. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov a šesť mesiacov. Uvedený rozsudok Krajského súdu nadobudol právoplatnosť dňa 24.10.2018. Následok spôsobený protiprávnym konaním H. T., je značný a dotkol sa žalobcov veľmi silným spôsobom, keďže šlo o smrť ich príbuzného - brata a syna, a v prípade žalobcov v 5. a v 6. rade celoživotného kamaráta, s ktorým sa poznali od materskej školy. Pri dopravnej nehode zomrel Y. Q. a žalobcovia tak prišli o člena svojej rodiny a kamaráta, s ktorým boli v dennom kontakte. Vzniknutý následok je nereparovateľný a zásah do osobnostnej sféry žalobcov je veľmi citeľný. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej vodičom T. došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. V dôsledku tragickej smrti Y. Q. pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného a blízkeho človeka, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný a súkromný život s ním. Ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia smrťou príbuzného stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú, o to viac, že šlo o mladého človeka, ktorý mal celý život pred sebou. Zároveň žalobcovia utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalosti a šoku zo smrti blízkej osoby, ktorá pretrváva do dnešného dňa a viacero zo žalobcov muselo vyhľadať odbornú lekársku pomoc, aby im odborník pomohol s prekonaním tohto náročného obdobia. Vodič T. svojim protiprávnym konaním, spočívajúcim v nerešpektovaní zákona o pozemných komunikáciách, zasiahol do osobnostných práv žalobcov a to do ich práva na súkromný a rodinný život. Medzi žalobcami a zosnulým Y. Q. existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, ktoré si budovali až do jeho náhlejšej smrti a touto smrťou bola žalobcom spôsobená ujma, ktorá im natrvalo a úplne bráni ďalej naplno naplňať ich citové potreby. Je žiaduce uviesť, že týmto nečakaným, šokujúcim úmrtím u žalobcov došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadostučinenia nie je postačujúca. Majú za to, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch sú dané, keďže je nepochybné, že ujmu, ktorá žalobcom vznikla, by na ich mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Osobnosti žalobcov sú chránené prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, a vzhľadom na to, že došlo k zásahu do ich práv, majú možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Ktoré z týchto právnych prostriedkov žalobca na ochranu svojej osobnosti uplatní, je závislé v prvom rade na jeho vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Žalobcovia poukázali na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 84/2011 a Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010. Ďalej poukázali na rozsudok súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C-22/12, Katarína Haasová proti Rastislavovi Petříkovi, Blanke Holingovej, podľa ktorého náhrada nemajetkovej ujmy musí byť krytá z povinného zmluvného poistenia. Pasívna legitímácia poisťovne pri uplatňovaní náhrady nemajetkovej ujmy, je zodpovedaná taktiež Najvyšším súdom vo svojich aktuálnych rozhodnutiach o zamietnutí dovolaní poisťovní sp. zn. 6Cdo/143/2017 zo dňa 27.2.2018, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vznikutej ujmy, a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v prípadnom súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila ľudský život. Výška náhrady je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7C/121/2010, bolo priznané nahradenie nemajetkovej ujmy vo výške 26.000,- eur, náhrada sa týkala nemajetkovej ujmy v dôsledku zavinenej smrti matky žalobcu. V rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 13. 06. 2012, č. k. 8C/103/2009 - 156, bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke zosnulého

20.000,- eura a dcéram po 15.000,- eur. Obdobne rozhodol aj Okresný súd v Trnave, ktorý vo svojom rozsudku 26C/26/2011-36, zo dňa 9. septembra 2011 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 20.000,- eur a žalobcovi v 2. rade nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 15.000,- eur. Krajský súd v Trenčíne rozhodnutím sp. zn. 5Co/133/2016 zo dňa 15.3.2017, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie, kde je pasívne legitimovaným aj poisťovňa a priznal náhradu nemajetkovej ujmy tak, že zaviazal žalovaných 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v prvom, ale aj žalobkyni v druhom rade, sumu 30.000,- eur.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe namietala pasívnu vecnú legitímáciu, keďže zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu s pôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o PZP“) sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť zahrnúť tento inštitút do poistných zmlúv žalovanej žiadnym spôsobom neukladá. Uvedené žiadnym spôsobom nevyplýva a vyplývať nemôže, ani z Rozsudku Súdneho dvora EÚ (ďalej aj ako „ESD“). ESD podáva výklad práva Únie, t.j. v uvedenej veci podal výklad smerníc zaoberajúcich sa poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, za žiadnych okolností však nepodal a ani nemohol podať výklad vnútroštátnych predpisov. Súkromné právo členského štátu je oprávnený vykladať iba národný súd, ktorý musí vychádzať z platného právneho stavu zakotveného v zákone o PZP a v OZ. Samotný Rozsudok ESD teda žiadnym spôsobom nestanovil, že pasívna legitímácia poisťovateľov podľa zákona o PZP je v sporoch o zaplatenie nemajetkovej ujmy pozostalých automaticky daná, ale iba upresnil, že by tomu tak bolo, pokiaľ by toto bolo obsahom úpravy vnútroštátneho práva, ktorým je vo vzťahu k Žalovanému ako súkromnoprávnej osobe práve zákon o PZP. Nakoľko čo do otázky pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov vo všeobecnosti nepanuje zhoda ani v rámci NS SR, žalovaná poukázala na rozhodnutie ÚS zo dňa 20.01.2011, IV. ÚS 60/2010, v ktorom uvádza: „Z rozsudku ESLP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 06. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštancie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. (...) K odchylnej judikatúre všeobecných súdov a k jej zjednocovaniu sa už ústavný súd opakovane vyslovil (IV. ÚS 342/2010, IV. ÚS 209/2010), keď uviedol, že právny poriadok Slovenskej republiky upravuje mechanizmus zabezpečujúci koherentnosť judikatúry v § 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.“ Podľa Uznesenia NS SR zo dňa 05.12.2013, sp.zn. 3 Cdo 18/2013: „Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie rozhodnutia najvyššieho súdu v zbierke ako R 111/1998, priznáva tomuto rozhodnutiu osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len „publikované rozhodnutie“). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálne ním prejednáwanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchyliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie. O „prekonaní“ (relevantnom zavŕšení procesu odklonenia sa od) názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí možno hovoriť iba vtedy, ak je toto „prekonanie“ výsledkom v zákone predpísaného postupu najvyššieho súdu (§ 21 ods. 3 písm. a/ a b/ a § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Keďže právny názor najvyššieho súdu publikovaný pod R 111/1998 nebol dosiaľ vo vyššie uvedenom zmysle „prekonaný“, nebol ani v preskúmvanej veci daný dôvod pre jeho nezohľadnenie.“ Žalovaná poukázala na rozsudok NS SR z 26.09.2013, sp.

zn. 3 Cdo 176/2012, zverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod číslom 127, t.j. R 127/2014, v ktorom NS SR uvádza: „treba mať na zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody. Platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a právom na náhradu škody. Medzi týmito inštitútmi je pojmová aj obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho, právo na náhradu škody je právo majetkovej povahy, ktoré môže patriť tak fyzickej ako aj právnickej osobe a nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. Zásadný rozdiel je aj medzi nahradením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradou škody ako majetkovej ujmy - pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať, v prípade škody treba jej výšku vyčísliť a preukázať. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom (porovnaj tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009).“ V uznesení ÚS č. I. ÚS 137/07 z 23. augusta 2007, v ktorom sa ÚS v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou všeobecných súdov, ktoré dôvodili, že „Keďže zákon o zodpovednosti štátu (v našom prípade Zákon o PZP, pozn. Žalovaného) bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady, je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka) a škodu chápať vo všeobecnosti ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. (...) Keďže v zmysle uvedených skutočností štát nezodpovedá za nemajetkovú ujmu, žaloba musela byť zamietnutá.“ A ďalej „Podľa názoru krajského súdu škoda (ako kategória občianskeho práva) sa v ustálenej súdnej praxi chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi a je (ak nedochádza k naturálnej reštitúcii) napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňazí, pričom skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré by bolo treba vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu. Z takto vymedzeného a chápaného pojmu škody, resp. skutočnej škody vyplýva, že za škodu, resp. skutočnú škodu nemožno považovať aj ujmu vzniknutú pôsobením na telesnú a psychickú integritu poškodeného, s výnimkou prípadov, kedy možno podľa výslovného ustanovenia zákona poskytnúť i tzv. materiálnu satisfakciu (peňažné zadost'učinenie). Takto podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadost'učinenie. Pokiaľ by sa nezdalo zadost'učinenie dostačujúce najmä pre to, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Napokon podľa § 442 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri škode spôsobenej niektorým trestným činom korupcie sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch. Najmä toto posledné ustanovenie je dostatočným argumentom pre záver, že za škodu, resp. skutočnú škodu nemožno považovať aj nemajetkovú ujmu oceniteľnú peniazmi, lebo ak by to tak bolo, potom by ustanovenie § 442 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo nadbytočné (obdobne ako je tomu pri § 16 OZ, pozn. Žalovaného), keďže nemajetkovú ujmu v peniazoch by bolo možné uhrádzať už podľa § 442 ods. 1.“. Keďže od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, nie je absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu Zákona o PZP a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Opačný postup potom nie je možné vyhodnotiť inak, ako snahu „zhojiť“ nečinnosť zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ. Žalovaná ďalej uviedla, že je potrebné sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania, a príčinnou súvislosťou medzi nimi, a to vo vzťahu k žalovanej, a v kontexte celého Zákona o PZP, ktorý je ako celok koncipovaný na náhradu výlučne škodových nárokov. K otázke príčinnej súvislosti NS SR v Rozsudku z 29.03.2007 sp.zn. 3 Cdo 32/2007 uviedol, že „Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom (v našom prípade poisťovnou udalosťou, pozn. Žalovaného) a škodou zákon č. 58/1969 Zb. (v našom prípade Zákon o PZP, pozn. Žalovaného) nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou

vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj R 7/1979). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.“ (mutatis mutandis Rozsudok NS SR z 30.07.2009 sp.zn. 1 Cdo 129/2008, Rozsudok NS SR z 30.06.2010 sp.zn. 5 Cdo 126/2009, Rozsudok NS SR z 31.07.2012 sp.zn. 6 Cdo 89/2011, Uznesenie NS SR z 23.04.2014 sp.zn. 6 MCdo 7/2013 atď.). Poukázala na Rozsudok NS SR z 30. januára 2007, sp. zn. 2 Cdo/73/2006, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2008, v zmysle ktorého, „príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia žalobcov a protiprávnym konaním žalovaného nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá je už sama o sebe následkom protiprávneho konania žalovaného. O takýto prípad ide aj vtedy, ak poškodenie zdravia žalobcov bolo výsledkom ich reakcie na smrteľný úraz ich syna.“ (rovnako napr. R 7/1979). Uvedený princíp je obdobne premietnutý aj priamo v § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, v zmysle ktorého „poistiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.“ Vzhľadom na skutočnosť, že poistnou udalosťou je dopravná nehoda, a zásah do osobnostných práv žalobcov mal nastať sprostredkované v dôsledku reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, a vo vzťahu k žalovanej. Aj toto je opäť len jedným z mnohých momentov toho, že úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní Zákona o PZP nebolo krytie iných ako výlučne škodových nárokov. Poukázala na Rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorom ESD v otázke ujmy pozostalých súvisiacej s úmrtím osoby pri dopravnej nehode, túto opakovanú a na viacerých miestach označuje ako „nepriame následky tejto nehody“, pričom „škodu (priamu, pozn. Žalovaného) predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry pána Lazara. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinní príslušníci, treba ako takú považovať za nepriame následky nehody.“ Z vyššie uvedených dôvodov preto má za to, že aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poistiteľ, priamo zo zákona o PZP de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, kde žalobcovia sú vo výsledku až sekundárnou obeťou dopravnej nehody. Žalovaná považuje za absurdné, aby sa tak pri výklade „škody“ všeobecne aplikovali „čerešničky“ a sudy ich bez ďalšieho nekriticky akceptovali, ale je potom potrebné k týmto nárokom ako k škode pristupovať v celku a so všetkými, nie len pre žalobcov vo všeobecnosti pozitívnymi dopadmi. Žalovaná zároveň v celom rozsahu namieta uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, pri priznávaní ktorej je potrebné zohľadňovať okolnosti aj na strane vinníka, jeho postoj k veci, skutočnosť, že žalobcom bolo dané zadosťučinenie aj jeho nepodmienečným odsúdením v trestnom konaní, jeho osobnostné a majetkové pomery a vzťah k žalobcom.

3. Žalobcovia v replike uviedli, že argumentácia neaktuálnymi judikátmi z rokov 2007-2013, a úvahami, ktoré boli medzičasom prekonané a zjednotené v prospech žalobcov, je právne irelevantná. Zásadná otázka právneho významu, ktorá sa dotýka tohto konania bola zodpovedaná rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/143/2017 zo dňa 27.2.2018. V uvedenom rozhodnutí súd zamietol dovolanie poistovne, ktorú zastupoval rovnaký právny zástupca, ako v tomto konaní a použil totožné argumenty, s ktorými neuspel. V konaní Okresný súd Michalovce rozsudkom č. k. 20C/107/2014-154 z 26. januára 2015 uložil žalovanej poistovni povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16.500,- eur. Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018 dovolací súd zamietol dovolanie poistovne, potvrdil jej pasívnu legitimitáciu a tak ostal rozsudok Okresného súdu Trnava z 19. mája 2016 č. k. 11C/496/2015-225 právoplatným, pričom v uvedenom rozhodnutí súd uložil žalovanej poistovni povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 15.000,- eur. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/5/2018 zo dňa 15.11.2018, potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Prešov, ktorým zaviazal žalovanú poistovňu zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 16.500,- eur, žalobkyni v 2. rade sumu

16.500,- eur a žalobcovi v 3. rade sumu 10.000,- eur. Krajský súd Nitra rozsudok zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 9Co/321/2017 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, a to každému z nich, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20.000,- eur. V uvedenom prípade taktiež vystupoval na strane žalovanej poisťovne rovnaký právny zástupca, ako v tomto konaní a ani tu so svojou argumentáciou neuspel. Žalobcovia ďalej poukázali na rozhodnutie č. 61 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR 8/2018 a Nález Ústavného súdu č. II. ÚS 695/2017-45 zo dňa 5.12.2018, ktorým zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 301/2012 z 31. marca 2016. Podľa názoru Ústavného súdu vydaným rozhodnutím 3 Cdo 301/2012 zo dňa 31.3.2016 v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo k odklonu od tohto názoru v tom zmysle, že pojem škoda vykazuje aj nemateriálne znaky a aj nemajetkovú ujmu podľa § 13 Občianskeho zákonníka možno zahrnúť pod škodu na zdraví. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 6 M Cdo 1/2016 z 31. 7. 2017 uviedol, že pri výklade pojmu škoda pre účely zák. č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. K zhodným záverom dospel najvyšší súd aj ďalších rozhodnutiach, ktoré sme vyššie uviedli, a to, uznesení sp. zn. 6 Cdo 143/2017 z 27. 2. 2018 a uznesení sp. zn. 6 Cdo 2016/2017 z 27. 2. 2018, kde súčasne vyslovil, že rozhodnutia ESD C-22/12 vo veci Haasová a Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 474/2016, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 1/2016, predstavujú ustálenú prax v riešení otázky pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Nad rámec už uvedeného ústavný súd konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6M Cdo 1/2016 z 31. júla 2017, na ktorý v rámci svojho vyjadrenia poukázala predsedníčka najvyššieho súdu, bol následne publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2008 (s. 12 až 18). Uvedená skutočnosť signalizuje, že právny názor v ňom vyjadrený na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla prešiel na úrovni najvyššieho súdu kvalifikovaným diskurzom a predstavuje judikatórny smer, ktorý síce nie je formálne záväzný, ale nie je ani bez normatívneho významu pre ďalšie vývoj rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vrátane najvyššieho súdu. Náznaky judikatórneho posunu a stabilizovaného posudzovania označenej problematiky v zmysle publikovaných právnych záverov vyplývajúci z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 1/2016 z 31. júla 2017 badať aj v neskorších rozhodnutiach tohto súdu. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť medzi usmrtením Y. Q. a zásahom do súkromného a rodinného života žalobcov, tak táto je preukázaná skončeným vyšetrovaním dopravnej nehody, ktorú spôsobil vodič motorového vozidla pri jeho vedení. Výsledky vyšetrovania odôvodnili ďalší postup v trestnom konaní, a to podanie obžaloby na súd a následným odsúdením vodiča za spáchanie trestného činu. Týmito výsledkami je viazaný aj civilný súd. Usmrtením príbuzného došlo k zásahu do rodinného a súkromného života, väzby medzi žalobcami a zomrelým sú navždy prerušené bez možnosti reparácie takéhoto následku. Ak by smrť príbuzného a blízkeho priateľa žalobcov nenastala v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zavinil vodič, trestné konanie by bolo zastavené, alebo prerušené. No v tomto prípade sa vec ukončila jeho odsúdením. Žalovaná sa snaží zhojiť svoju dôkaznú núdzu vlastnou interpretáciou „priamej“ príčinnej súvislosti, čo však v tomto prípade neobstojí. Rozhodovacia prax súdov všetkých stupňov v obdobných prípadoch jednoznačne preukázala, že medzi usmrtením príbuzného a vznikom nemajetkovej ujmy z dôvodu zásahu do súkromného a rodinného života je príčinná súvislosť daná a nie je potrebné ju preukazovať iným spôsobom, ako prezentuje žaloba. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie, bez ktorého by škodný následok nevznikol, teda nebyť protiprávneho konania, škodlivý následok by nenastal. Odvolací súd nemal pochybnosti o existencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, keď k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo jednoznačne v dôsledku smrtelnej dopravnej nehody a nebyť tejto tragickej udalosti, škodlivý následok by u žalobcov nenastal.

4. Žalovaná sa k replike nevyjadrila.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to Vyjadrením poisťovne na č.l.8, rozsudkom Krajského súdu v Prešove na č.l. 9-11, Výzvou na náhradu škody na č.l. 12-15, Výzvou na náhradu škody na č.l. 16-19, Vyjadrením žalovanej na č.l. 31-34, Vyjadrením žalobcov na č.l. 41-43, Rozsudkom Krajského súdu Nitra na č.l. 44-50, Uznesením

Najvyššieho súdu na č.l. 51-53, Nálezom Ústavného súdu na č.l. 54-68, Uznesením Najvyššieho súdu na č.l. 69-71, Uznesením Najvyššieho súdu 72-73, Lekárskymi správami Fakultnej nemocnice s poliklinikou Prešov a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/10/2018 zo dňa 06.04.2018 bol obžalovaný H. T. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona s poukázaním na ustaň. § 138 písm. b/ Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. h/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa 30.06.2017 v čase o 00.41 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. V. Z., X.. Č.. T. po ceste 1/20 v obci Q. T. T., okr. Prešov v smere od Prešova na obec Kendice, kde v kilometri 84,96 ako vodič porušil ustanovenia § 27 ods. 1, ods. 3, § 28 písm. a), písm. c), písm. d) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď 50 m pred železničným priecestím SP 1608 v obci Haniska jazdil rýchlosťou vyššou (minimálne o 25 km/hod.) ako je v danom úseku cesty maximálne povolená, bezdôvodne prešiel s vozidlom do protismerného jazdného pruhu, obišiel spustenú závoru priecestného zabezpečovacieho zariadenia, a napriek tomu, že sa dávala výstraha dvoma červenými striedavo prerušovanými svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia a bolo vidieť prichádzajúci vlak od železničnej trati v smere od Prešova na Kysak, ako aj napriek výzvam spolucestujúcich, aby zastavil, s vozidlom vošiel na železničné priecestie, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do ľavého boku ťažnej lokomotívy nákladného vlaku č. 45549, ktorý viedol rušňovodič Vladimír Horňák, po náraze došlo k stočeniu vozidla vľavo a postupnej rotácii vľavo, počas ktorej vozidlo narazilo do pätky s nosným stĺpom, na ktorom je osadené priecestné zabezpečovacie zariadenie, a následne do steny budovy „Hlásnice“ nachádzajúcej sa vľavo od kofajiska, pričom v dôsledku zrážky spolujazdec Y. Q. utrpel ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahol, spolujazdec Y. Č. utrpel ľahké podvrtnutie hrudnej a driekovej chrbtice, ľahké pomliaždenie pravej driekovej oblasti, pomliaždenie predovnútornej plochy ľavého stehna, poškodenie zadného rohu vnútorného menisku ľavého kolena a poškodenie predného rohu vonkajšieho menisku ľavého kolena s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou 2-3 mesiace a spolujazdec T. J. utrpel polytraumu pozostávajúcu zo zlomeniny II.-VI. rebra vpravo, pomliaždenia pravých pľúc, zatečenia krvi do pravej pohrudničnej dutiny, rozdrvenia pravej obličky, natrhnutia pečene, natrhnutia sleziny, zatečenia krvi do brušnej dutiny, ťažký úrazový šok z vykrvácania, zlomeniny dolného konca ľavej vretennej kosti a poškodenia - zlomenín zubov 21,22,26 a 27 s dobou liečenia spojenou s prácou neschopnosťou 6-8 týždňov, za čo mu bol podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. 1, písm. n/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov 8 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 4 rokov.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 24.10.2018, č.k. 5To/28/2018-493, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, e/, ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania okresného prokurátora zrušuje v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/10/2018 zo dňa 06.04.2018 výrok o treste. Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku obžalovanému H. T. - W.. XX.XX.XXXX U. T., trvale bytom T., G.. U. XXXX/XX, uložil podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. 1/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona mu uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 5 (päť) rokov. V rozhodnutí súd uviedol, že spôsob spáchania činu je z logického hľadiska vzhľadom na okolnosti, za akých došlo k porušeniu povinností vodiča obžalovaným, nepochopiteľný. Ten poukazuje na vysokú mieru ľahostajnosti k životu iných, pretože pokiaľ obžalovaný za situácie, že pred železničným priecestím boli spustené závoru a bola daná výstraha dvoma červenými striedavo prerušovanými svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia, pričom bolo vidieť prichádzať vlak, vošiel s motorovým vozidlom na železničné priecestie v protismernom jazdnom pruhu, hoci naňho poškodení kričali, aby auto zastavil, hrubo porušil predpisy o bezpečnosti v doprave. Obžalovaný absolútne odignoroval povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o cestnej premávke a vedome tak vystavil zdravie a životy poškodených vysokému riziku nebezpečenstva. Práve okolnosti, za akých bol čin spáchaný, a spôsobený následok, ktorý v sebe zahŕňa nielen spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví u dvoch osôb, ale aj nezvratný následok v podobe smrti jednej mladej osoby, neumožňujú uložiť trest odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Odvolací súd po vyhodnotení týchto okolností a tiež s prihliadnutím aj na osobu obžalovaného, ktorý síce nebol súdne trestaný, avšak v období od februára 2017 do spáchania prerokúvaného skutku spáchal 5 priestupkov

na úseku cestnej premávky rôzneho charakteru, čo nasvedčuje tomu, že osoba obžalovaného je nedisciplinovaným vodičom, ktorý aj napriek uloženým sankciám opakovane porušoval pravidlá v cestnej premávke, uzavrel, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v strede trestnej sadzby za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v strede trestnej sadzby bude trestom primeraným, ktorý zabezpečí jeho účel nielen v individuálnej ale aj v generálnej rovine tak, ako to predpokladá aj ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zákona.

8. Žalobca v 1. rade pri svojom výsluchu uviedol, že sa jedná jeho prostredného syna. Bol v najlepších rokoch. Mal pred sebou plány. Bol prijatý na policajnú akadémiu. Videl sa v ňom, bolo to jeho druhé ja. Nehoda mu spôsobila veľkú traumu, keďže sa to stalo na mieste, kadiaľ chodí každý deň. Síce od nehody uplynuli dva roky, ale ešte stále ich to trápí. V tom čase chodil s priateľkou a očakávali, že do roka už bude svadba. Namiesto toho bol pohreb. S nebohým boli stále spolu, mali sme aj spoločný koníček a to futbal. Ku vzťahu žalobcov v 5. a 6. rade k nebohému uviedol, že ich volal svätá trojica, lebo stále boli spolu. Od žiakov hrali futbal. Pred tromi rokmi žalobca v 6. rade, odišiel študovať do Bratislavy, avšak každý mesiac sa vracal domov. Aj v osudný deň boli spolu. S manželkou chodil za doktorom, keďže pracuje ako SBSkár, nemohol dopustiť, aby to mal vo svojich záznamoch.

9. Žalobkyňa v 2. rade pri svojom výsluchu uviedla, že sa od nehody nevie s tým vysporiadať. Dennodenne, keď chodí cez to priecestie, tak nerozumie prečo na to vošli. Museli prerobiť aj dom, nakoľko synovia už nechceli chodiť domov, keďže bolo tam voľné miesto po nebohom. Pred najstarším synom Jakubom sa o nehode ani nemôžu doma baviť, pretože medzi nimi bol 1,5 roka rozdiel a teda od malička spolu vyrastali a všetko robili spolu. Syn bol veľmi dobrý chlapec a mal úctu ku rodičom aj starým rodičom. Mal priateľku a očakávali, že bude svadba. Namiesto toho bol pohreb. Nemohla pracovať a musela som vyhľadať odbornú pomoc. V robote jej vyšli v ústrety. Zo začiatku k nemu chodili každý mesiac. Keď sa to ustálilo, tak každé tri mesiace. S nebohým žili v spoločnej domácnosti. Ku vzťahu žalobcov v 5. a 6. rade k nebohému uviedla, že so žalobcom v 6. rade sú susedia a vyrastali spolu a so žalobcom v 5. rade začal hrať futbal. Ako tínedžeri boli stále spolu, organizovali aj dovolenky a výlety, aj v osudný deň boli spolu. Ďalej uviedla, že odporúčala staršiemu synovi, aby vyhľadal pomoc, aby sa vyrozprával, keďže cez noci nespál. Synovia mali síce dve detské izby, ale vždy boli v jednej a to keď spolu pozerali futbal alebo hrali na playstation.

10. Žalobca v 3. rade pri svojom výsluchu uviedol, že nebohý bol jeho mladší brat. Od kedy zomrel sa mu zmenil život. Zo začiatku mali taký vzťah, že vládla medzi nimi rivalita, následne si už začali pomáhať a začali sa spolu baviť. Mali spoločnú izbu, aj spoločné plány ako napr. dovolenky s rodinami. Nebohý a žalobcovia v 5. a 6. rade boli najlepší kamaráti. Rozumeli si, strávili spolu najviac voľného času po rodine.

11. Žalobca v 4. rade pri svojom výsluchu uviedol, že žiadna suma nevyčísli smrť brata. S nebohým mali veľmi dobrý vzťah. Spolu bývali v spoločnej domácnosti a trávili čas hraním futbalu alebo počítačových hier. Mali jednu spoločnú izbu a po smrti sa rozdelila s tým, že on má vlastnú izbu a v druhej býva brat s manželkou. Po smrti brata je smutnejší a má iný pohľad na svet. V domácnosti je pochmurnejšia nálada. Rodičia sú teraz opatrnejší čo sa týka neho, dávajú si väčší pozor. Nebohý a žalobcovia v 5. a 6. rade boli najlepší kamaráti. Trávili veľa času spolu a to či už na diskotékach alebo u nich na stretnutiach.

12. Žalobca v 5. rade pri svojom výsluchu uviedol, že sa spoznali deti. Spolu chodili na detské tábory, neskôr na dovolenky, výlety. Od žiakov začali hrať futbal, trávili spolu veľa času. Bol pre neho viac ako rodina. Boli v intenzívnom vzťahu. Mal byť aj krstný otec jeho detí. S nehodou sa ťažko vysporiadaval a rok chodil do psychologickej ambulancie ku Y. Č. E. Y. L.. Zo začiatku tam chodil 5 krát mesačne. Počas hospitalizácie chodila doktorka aj ku nemu a potom aj domov. Vzhľadom na zdravotný stav sa nemohol zúčastniť ani poslednej rozlúčky. Bol do poslednej chvíle s nebohým.

13. Žalobca v 6. rade pri svojom výsluchu uviedol, že s nebohým sa poznali od nepamäti. Boli susedia a čas trávili spolu. Mal byť krstný mojím deťom. Navštevovali aj tábory. Spolu s priateľkami tvorili skupinu. Smrťou sa narušili vzťahy a to aj s rodinou nebohého, keďže už spolu nemôžu nájsť spoločnú reč. Študoval v Bratislave. Dva krát do mesiaca bol cez víkendy doma a vtedy boli spolu. Aj nasledujúci deň po nehode mali ísť spolu brigádovať. Hrali spolu futbal a od škôlky sa poznali. Bol o rok starší.

14. Žalobcovia vyzvali žalovanú na náhradu nemajetkovej ujmy. Listom zo dňa 5.12.2017 žalovaná náhradu odmietla z dôvodu toho, že zastáva právny názor, podľa ktorého poškodeným nevznikol nárok

na poistné plnenie. Poistovní v súlade s ust. § 5 ods. 1 písm. h) zákona nevznikla povinnosť poskytnúť poistné plnenie, nahradiť škodu a poistený v súlade s ust. § 4 ods. 2 zákona „a contrario“ nemá právo, aby poisťovňa za neho nahradila škodu, nakoľko nárok poškodených nebol dostatočne, nevyvrátiteľne a nad akúkoľvek pochybnosť preukázaný.

15. V konaní boli predložené lekárske správy zo psychiatickej ambulancie MUDr. Kvetoslava Moravčíka u žalobcu v 1. rade zo dňa 26.07.2017 a u žalobkyne v 2. rade zo dňa 26.07.2017, 06.08.2017, 16.08.2017, 13.09.2017, 11.10.2017, 23.11.2017, 29.11.2017, 10.01.2018, 15.02.2018, 03.04.2018 a 10.05.2018.

16. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

17. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len ako „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

19. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 427 ods. 1,2 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

23. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

24. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

25. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

26. Podľa ust. § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

27. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

28. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 30.06.2017 v čase o 00.41 hod. riadil H. T. osobné motorové vozidlo zn. V. Z., ev. č. T. po ceste 1/20 v obci Q. T. T., okr. Prešov v smere od Prešova na obec Kendice, kde v kilometri 84,96 ako vodič porušil ustanovenia § 27 ods. 1, ods. 3, § 28 písm. a), písm. c), písm. d) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď 50 m pred železničným priecestím SP 1608 v obci Q. jazdil rýchlosťou vyššou (minimálne o 25 km/hod.) ako je v danom úseku cesty maximálne povolená, bezdôvodne prešiel s vozidlom do protismerného jazdného pruhu, obišiel spustenú závoru priecestného zabezpečovacieho zariadenia, a napriek tomu, že sa dávala výstraha dvoma červenými striedavo prerušovanými svetlami priecestného zabezpečovacieho zariadenia a bolo vidieť prichádzajúci vlak od železničnej trati v smere od Prešova na Kysak, ako aj napriek výzvam spolucestujúcich, aby zastavil, s vozidlom vošiel na železničné priecestie, kde pravou prednou časťou vozidla narazil do ľavého boku ťažnej lokomotívy nákladného vlaku č. 45549, ktorý viedol rušňovodič U. Q., po náraze došlo k stočeniu vozidla vľavo a postupnej rotácii vľavo, počas ktorej vozidlo narazilo do pätky s nosným stĺpom, na ktorom je osadené priecestné zabezpečovacie zariadenie, a následne do steny budovy „Hlásnice“ nachádzajúcej sa vľavo od koľajiska, pričom v dôsledku zrážky spolujazdec Y. Q. utrpel ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahol, spolujazdec Y. Č. utrpel ľahké podvrtnutie hrudnej a driekovej chrbtice, ľahké pomliaždenie pravej driekovej oblasti, pomliaždenie predovnútornej plochy ľavého stehna, poškodenie zadného rohu vnútorného menisku ľavého kolena a poškodenie predného rohu vonkajšieho menisku ľavého kolena s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou 2-3 mesiace a spolujazdec T. J. utrpel polytraumu pozostávajúcu zo zlomeniny II.-VI. rebra vpravo, pomliaždenia pravých pľúc, zatečenia krvi do pravej pohrudničnej dutiny, rozdrvenia pravej obličky, natrhnutia pečene, natrhnutia sleziny, zatečenia krvi do brušnej dutiny, ťažký úrazový šok z vykrvácania, zlomeniny dolného konca ľavej vretennej kosti a poškodenia - zlomenín zubov 21,22,26 a 27 s dobou liečenia spojenou s prácou neschopnosťou 6-8 týždňov. Za uvedený skutok bol H. T. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 6 (šesť) mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Uvedené mal súd za preukázané rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.10.2018, č.k. 5To/28/2018-493, ktorým je súd v zmysle § 193 CSP viazaný. V konaní bolo nesporné, že H. T. ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade, brat žalobcov v 3. a 4. rade a kamarát žalobcov v 5. a 6. rade. Žalovaná bola poisťovateľom, ktorý s poisťníkom uzavrel zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

29. Žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhali titulom náhrady nemajetkovej ujmy zaplattenia žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- eur, žalobcovi v 2. rade sumu 30.000,- eur, žalobcovi v 3. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 5. rade sumu 10.000,- eur a žalobcovi v 6. rade sumu 10.000,- eur.

30. V rozsudku zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 <aspi://module='JUD'&link='JUD67593SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“.

31. V uznesení NS SR zo dňa 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Cdo 228/2012 <aspi://module='JUD'&link='JUD1356581SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, súd uviedol: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523853'&ucin-k-dni='30.12.9999'> platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarcu by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252311'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523420'&ucin-k-dni='30.12.9999'>).“

32. Súd sa v prvom rade zaoberal namietanou pasívnou vecnou legitimáciou žalovanej. K tomu súd poukazuje na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 M Cdo/1/2016, podľa ktorého pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v Zákone o PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Pri výklade pojmu škoda nie je možné vychádzať výlučne z gramatického výkladu, ale z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, nakoľko zodpovednostný zákon bol výsledkom transpozície smerníc EÚ a komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd zároveň poukázal na uznesenie ÚS III. ÚS 666/2016, podľa ktorého pojem „škoda“ použitý v zákone o PZP škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Najvyšší súd konštatoval, že takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitimácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Dňa 9. októbra 2018 sa uskutočnilo rokovanie občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, na ktorom bolo prijaté uznesenie o uverejnení rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 6 M Cdo 1/2016 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Toto rozhodnutie bolo neskôr publikované ako judikát R 61/2018, právna veta ktorého znie: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Týmto postupom najvyššieho súdu bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov. Je teda nepochybné, že žalovaná je pasívne vecne legitimovaná.

33. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej amorálnej integrite, neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.

34. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej H. T., pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobcov v 3. a 4. rade, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov 1. až 4. rade, nakoľko stratili syna, resp. brata, s ktorým v čase dopravnej nehody žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, pričom v dôsledku úmrtia Y. Q. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spoluzitia. Rovnako

možno konštatovať, že došlo k zásahu do osobnostných práv aj žalobcov v 5. a 6. rade, keďže žalobcovia v 5. a 6. rade sa s nebohým poznali od malička, spolu vyrastali, trávili veľa voľného času, chodili na detské tábory, neskôr na dovolenky, výlety a boli aj účastníkmi dopravnej nehody. Tým je splnená požiadavka ustanovenia § 13 ods. 2 OZ, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Ujma vzniknutá žalobcom je neodstrániteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú, náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobcov prispieť k zmierneniu stavu.

35. K žalovanej namietanej príčinnej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 7Co/286/2017, ktorý uviedol: „Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom žalovaného v 2.rade, že zásah do osobnostných práv žalobcov poistnou udalosťou nastal až sprostredkované v dôsledku ich reakcie na následky tejto dopravnej nehody, a preto neexistuje vo vzťahu k žalobcami uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle Zákona o PZP. Je nesporné, že práve danou poistnou udalosťou- dopravnou nehodou, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom poisteným u žalovaného v 2.radedošlo k usmrteniu S. a práve jeho smrť predstavovala zásah do osobnostných práv žalobcov. Škoda, ktorú predstavuje nemajetková ujma žalobcov je preto v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže smrť človeka bola spôsobená poisteným motorovým vozidlom.“ Obdobne Krajský súd v Trnave uviedol: „V danom prípade došlo protiprávnym konaním žalovaného 1 k nezvratnému a závažnému následku spočívajúcemu v smrti manželky žalobcu. Žalobca prišiel o možnosť zachovávať s ňou sociálne a citové väzby, utrpel i citovú traumou. Citová, morálna a sociálna ujma žalobcu bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného 1.“ K zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo nepochybne dopravnou nehodou, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom poisteným u žalovanej, a preto je daná príčinná súvislosť medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.

36. Žalovaná v konaní namietala výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods. 3 OZ závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Závažnosť ujmy v rodinnom živote, v súkromnom živote a v citovom prežívaní žalobcov možno posudzovať len z objektívnych hľadísk, pretože nie je reálne možno presne a empiricky zistiť, kto ako prežíva smrť blízkej osoby a do akej miery ho takáto okolnosť zasiahla v citovej oblasti a ako rýchlo a akým spôsobom je schopný sa s takouto udalosťou vyrovať, alebo aspoň čiastočne zmierniť. Nie je možné vziť sa do situácie každého zo žalobcov, ktorému nečakane zomrelo dieťa, súrodenec alebo kamarát. Súd zohľadnil aj to, že síce išlo o nedbanlivostný trestný čin H. T., avšak tento hrubo porušil predpisy o bezpečnosti v doprave, keď absolútne odignoroval povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o cestnej premávke. V konaní nebolo preukázané a ani nikým tvrdené, spoluzavinenie nebohého na predmetnej dopravnej nehode.

37. Pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal súd u každého zo žalobcov predovšetkým na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrti, dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala. U žalobcov v 1. až 4. rade bola neoprávneným zásahom narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté ich rodinného a súkromného života, pričom následky sú trvalé a nezvratiteľné. Vzťahy medzi nimi a nebohým boli silné, žili v spoločnej domácnosti, žalobcovia v 3. a 4. rade zdieľali spoločnú izbu, boli v dennodennom kontakte, spoločne prežívali udalosti bežného života, mali spoločné záujmy. V dôsledku tragickej smrti došlo k nesmierne závažnej ujme na práve žalobcov na rodinný život, spočívajúcej v strate syna a brata, čím sú do budúcnosti ochudobnení v citovej oblasti. Žalobcovia sa so smrťou nedokážu vyrovať, pričom žalobkyňa v 2. rade navštevuje psychologické vyšetrenia. Pri výške nemajetkovej ujmy u žalobcov v 5. až 6. rade súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalobcovia v 5. a 6. rade boli účastníkmi dopravnej nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu Y. Q..

38. Súd pri stanovení nemajetkovej ujmy prihliadol aj na rozhodovacia činnosť iných súdov, keď Okresný súd Čadca v rozsudku sp.zn. 5C/47/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/255/2018 <https://otvorenesudy.sk/decrees?case_number=5Co%2F255%2F2018&l=sk> priznal rodičom po 18.000,- eur a súrodencom po 6.000,- eur, Okresný súd Nové zámky v rozsudku 9C/121/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/8/2017 priznal rodičom, ktorý s nebohým nežili v spoločnej domácnosti po 10.000,- eur a bratovi 5.000,- eur, Okresný súd Liptovský Mikuláš v rozhodnutí sp.zn. 7C/256/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013 priznal rodičom po 10.000,- eur, Okresný súd Humenné v rozhodnutí sp. zn. 12C/60/2011 v spojení

s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/212/2015 priznal rodičom po 20.000,- eur, Okresný súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 4C/119/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu nitra sp. zn. 7Co/286/2017 priznal rodičom po 15.000,- eur a sestre 10.000,- eur, Okresný súd Vranov nad Topľou v rozhodnutí sp. zn. 5C/38/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešov sp. zn. 20Co/183/2014 priznal rodičom 15.000,- eur a bratovi 5.000,- eur, Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/154/2010, odmietol dovolanie voči rozhodnutiu o priznaní náhrady za smrť dcéry obom rodičom po 17.000,- eur.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že u žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí znášajú stratu syna najťažšie, keď boli nútení vyhľadať pomoc psychiatra, pričom žalobkyňa v 2. rade naďalej navštevuje psychologické vyšetrenia, je dôvodný nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 18.000,- eur. U žalobcov v 3. a 4. rade súd znížil nimi požadovaný nárok na nemajetkovú ujmu u každého na sumu 10.000,- eur, ktorá sa javí primeraná daným okolnostiam prípadu. Žalobcom v 5. a 6. rade súd priznal nárok na nemajetkovú ujmu každému po 3.000,- eur, berúc do úvahy ich vzťah s nebohým a skutočnosť, že boli účastníkmi dopravnej nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu ich dlhoročného kamaráta.

40. Na záver súd dodáva, že v danom prípade nemajetková ujma nepredstavuje finančnú kompenzáciu straty syna, brata a kamaráta, nakoľko stratu ľudského života nemožno vyjadriť peniazmi, avšak aspoň čiastočne môže zmierniť útrapy žalobcov spôsobené neoprávneným zásahom H. T. do ich osobnostného práva.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia boli v konaní úspešní v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

42. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Žalovaná vo svojom vyjadrení vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti. Súd má za to, že táto je nedôvodná, keďže popri všeobecnom súde žalovanej je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody a to sa vzťahuje aj na konanie o náhradu nemajetkovej ujmy (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Ostrave zo dňa 28.1.2010, sp. zn. 8 Co 39/2011). K dopravnej nehode došlo v obci Q., ktorá je v obvode Okresného súdu Prešov, a preto okrem všeobecného súdu žalovanej, je na konanie príslušný aj Okresný súd Prešov. V danom prípade mali žalobcovia možnosť voľby, na ktorý súd žalobu podá.

44. Podľa § 232 ods. 3,4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Keďže žalobcovia v žalobe navrhli lehotu na plnenie 15 dní, v zmysle zásady non ultra petitem, súd uložil žalovanej zaplatiť priznané sumy do 15 dní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).